

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 123 (1623) ♦ Субота, 5 липня 1997 року ♦ Ціна договірна

Сенсація віку:

«бермудський трикутник» виявлено на Херсонщині

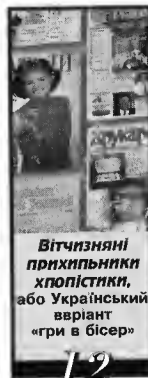

Латвіська фірма «Агротехсервіс» гарантує винагороду в сумі 10000 гривень тому, хто вкаже, куди пропала 71 цистерна з дизпаливом, що їх Херсонський нафтопереробний завод задекларував на Херсонській митниці як відправлених до Латвії. Зокрема, 2,10,92 р. — 45 цистерн, 12,10,92 р. — 25 цистерн, але які у Латвійську Республіку не надходили. Про деталі міжнародного скандалу читайте у листі віцепрем'єра Латвійської Республіки Ю. Калкитиса першому віцепрем'єр-міністру України В. Дурдинцю та у редакційному коментарі на 6-й стор.

Справа Роксопани в члещцькому парламенті-2

11

Вітязині прихильники хпостітки, або Український варіант «гри в бісер»

12

За безпеку ще й нагороджувать

Сьогодні у Варшаві відкривається шоста щорічна сесія Парламентської Асамблеї Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ПА ОБСЄ). У ній бере участь делегація Верховної Ради України на чолі з Олександром Морозом.

На церемонії відкриття із вступною промовою виступить голова Парламентської Асамблеї Хайер Руперс. З вітальним словом до учасників форуму звернувся Маршал Сейму Республіки Польща Йозеф Зих і Президент Поль-

щі Александр Квасневський. Після урочистого відкриття буде заслухано доповідь генерального секретаря ПА ОБСЄ Спенсера Олівера. Наприкінці першого дня пленарного засідання відбудеться вручення премії ПА ОБСЄ в галузі журналістики і розвитку лемократії. Цього року її присуджено паризькій організації «Репортери без кордонів», що виступає від імені журналістів усього світу, які працюють в умовах обмеження свободи слова, переслідування або ув'язнення.

Пристрасті на тлі НАТО

Наступного тижня в Мадриді має відбутися саміт представників держав-членів НАТО, на який запрошено і Президента України. Що й зрозуміло: на цей зустріч буде підписано Хартию про особливе партнерство з найновішою з Північноатлантичних альянсів.

У Мадриді запрошення до вступу в цей союз, сулячи з усього, одержать Польща, Угорщина і Чехія — наші найближчі сусіди — країни, які досягли істотних успіхів у економічних і політичних реформах.

Цікаво, що Північноатлантичний альянс за всю свою історію не приймав одностанно більш як дві держави.

(Закінчення на 8-й стор.).

Як нас пікують...

4

Парламентська хроніка

Сім разів обцяпи...

Ранкове засідання 4 липня

На перше черги цього року зобов'язаність з виплатою зарплат бюджетникам становить 1 мільярд 752 мільйони гривень, що на 154 мільйони більше, аніж це було на початку року. Не виплачено і пенсії 1 мільярд 471 мільйон гривень. Загалом, держава зобов'язувалась зарплату в середньому за 2,7 місяця.

(Закінчення на 2-й стор.).

Кажемо «танкери», масмо на думці «робота»

Завтра — День працівників морського та річкового флоту

У переддень професійного свята на Керченському морозовлі «Фрегат» відбулась урочиста церемонія закладки нового тан-

кера. Ним можна буде перевозити вантажі як морем, так і річками, а вантажуклавіти їх навіть на не обладнані найменшій воді.

Залишився

без улюбленої газети

Газету «Голос України» перешлюють з дня її заснування, роблю викизи. На жаль, на друге півріччя цього року не перешливають улюбленої газети. Одержавши пенсію із загромою, я 17 червня зателефонував на пошту, де мені відповіли,

що перешлють «Голос України», зазначено. А 18 червня поштовою відправкою був записаний.

А тим часом, як з'ясувалося пізніше, перешлювати було продовжено...

З цієї вини я та інші залишилися без «Голосу України»?

Дубіно Рівненської області.

Лист на першу сторінку

Миколай НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

Негесанний день Тополі, або Як утворилася яма на мальовничому житловому масиві у Дніпропетровську і як з неї виборотили

ТРЕБА думати, що досі дніпропетровці були однією архітектурною іваною Старою, який по-над десяти роки тому розташувалася їхнє нове місто на правобережних пагорбах Дніпра. То марно, навіть небагато тепер несподівано мішати своє ставлення до людного, точні протекції, яка небагато стала на житловому масиві Тополя, увірено по-новому чомусь видалою не-бісто фатальним ландшафтом містотворців. Горькі-журчали те епібоїми, яких місто захопило уже багато більше, ніж колись за проектом Старою. І тим, що ґрунти тут небезпечні і несподівані, котрим довіри мало, бо це село Половецьке, яке перебувало місту, тому, мова, і називалося Половецьке, що, куди не піди, від землі залигає коханий-руда глина — рухлива маса.

Але чи варто знову втратити душу і нагадувати про катастрофу на Тополі? Це ж бо було щось стражатию неможливе, що постраждалим і ошелешеним дніпропетровцям досі вживається як жалюче неправдоподібний сон. За лічені хвилини дев'ятиповерховий житловий будинок, мов кризь землю провалився у яму, якою розсипався схил балки. Слідом проваляла поглинула і два дитяцкі та середню школу, наче й не було. Як потім підрахували, щонайменше 450 тисяч кубометрів місти «випадали» за 7—8 годин у бруд, зруйнувавши над собою повністю так, неначе великі землерийні машини на зразок роторних екскаваторів кілька десятків піллар виймали ґрунт, утворивши глибокий, широчинний і довжелезний кар'єр-рів.

Нині про цей зсув, як переважно охрестили тополітиску «провальну яму», можна і треба говорити в двох аспектах. Перший стосується очевидного: у місті уникли переплук, істерики і паніки, з перших хвилин зосередилися і контролювали ситуацію. Оперативно спрацювали геть усі служби, причетні до закликання до ліквідації наслідків трагедії. Постраждалим надають максимальну можливість допомоги — нове житло з сучаснішим укомплектуванням та обладнанням найефективнішою побутовою технікою. Це теж правда. Ця катастрофа засвідчила, що суспільство наше ще не забуло і не втратило наземно-такі речі, як щира й безкорислива турбота про кожну сім'ю, перше, що є в нас влада, котра убоїлає за свій люд.

Однак тепер хоча поговорити про другий аспект: що ж за напаста стала на цю-такую територію, що на вважала та чи можна було її уникнути? Адже практично на всіх прес-конференціях у штабі, очолюваному міністром України з надзвичайних ситуацій Валерієм Каленюком, чулося одне і те саме: стихійне лихо. Отже, стихія, яку важко було і передбачити. Натомість провідні архітектори міста вважають, що дитячої стосовно стихії — поспити, омалювати і навіть передбачити, бо не дозволяє називати справжніх причин, а отже, і запобігти їм у майбутньому. Зокрема, один зі старійшин, визнаних тут будівельних трансакцій, каже, що невдоволення всієї цієї системи, в якій ми донедавна жили і працювали. І щоб вона справді стала нарісати останнім днем упродовж «традицій», які в економіку разі не останнім днем Тополя конкретно стосувалися Тополя, треба таки чесно розвинути усі крапки над «і».

А у зв'язку з чим не зайве зіслати і на думку іншого архітектора-

ветерана Дмитра Шербакова, який вважає, що сучасний Дніпропетровськ — місто втраченого творчого осяяння Івана Старою. Катеринослав, імовірно, нім на планеті, так вдало використав Дніпро і пагорби поблизу нього, що мав стати справді неповторним, унікальним гарним, як жодне інше місто світу, в тому числі й на берегах більшості та ширших річок. Таке рішення-зіхха булає раз на століття, а може, й рідше. Та не судилося йому здійснитися. В радянські часи все скінчилося, на жаль, тим, що місто відгородилося від Дніпра, наче він йому завжає, байдужий і взагалі не потрібний.

І це не просто туманчання. Особливо того, що справи сталося. Ось палючий до тротуарного поверху пекту річку змушували кам'яною Набережню. Невдому мій довер-

лося побувати на провадах на пенсію старого воля, то найпаче втілю сторінок своєї молодості він назвав саме участь у спорудженні Набережної. «Мій тудн стіхний ше-бією завели, — розповідає, — що висточило б Дніпро перегоріти». Невтяжми тоді було, що тим часом докінче уже перегоріли сотні, коли не тисячі, підземних водонесних судин-артерій, якими споконвіку Дніпро був зв'язаний з живою екологічною системою гористого правобережжя? Та ні ж, вчені попереджали, як тепер пригадують у тутешньому науковому центрі, що мусили передбачити хоча б елеметарний дренаж і накріп рієвсь підземних вод почне піднімається, а не тільки Богу звісно, чим це загрожували. Одначе саме тоді багаторічне марно в Теніськочу премією за Набережню Леніна, то мивидше драматично сприймає геть «недоречні» перестороги. Отож хіба не заклали «міну сповільненої дії», прикрили напашки на невідомі ґрунтові вод справні піднялися у надрах?

По одні кінсь Набережної кувобити плавні засипали піском та виводили на них житловий масив Перемога, потім і на протилежному вчинили те саме. «Посадивши» там масиви Червоня Камінь та Парус. Не скажу, що і Набережню, і перелічені мікрорайони — щось повторює. Навпаки, гарне, зручне і фактичне. Але факт залишається фактом: зовні гаразд, а копнути глибше — не добувалося, не довелось до пугтя і розуму стосовно відносин з доклякми. І за останні двадцять літ рівень ґрунтових вод справні піднявся у місті в середньому аж на 18 метрів.

А коли черга дійшла до схилу, на котрому й задумали суто житлову

Тополю, то вже знали, що у Дніпропетровську переважають такі знані осідальні ґрунти. Тобто сущінаці, котрі за намірного й постійного змощення ушляхуються, просідають і обвалюються. А нижче лежать лесові, з яких у таких випадках поступово «вимиваються» зв'язуючі природні складові — натомість залишається нашо «текуча» маса. Чи небезпечно це? Ажжж! Однак тільки за умов, що від самісничого початку нехтують що небезпечно-загрозу. По-розумному на таких ґрунтах у світі збуовано чимало міст і унікальних споруд, і нічого страшного не трапляється. Досить, з'ясується, достеменно вивити геологію, ретельніше передбачити та здійснити протизсувні заходи, щоб бути спокійним у стосунках з сероловцем і навпаки не втрачати волярського ставлення створений

справі якимись вселенськими силами світ не терпить і не прощає. То уявіть собі, що майже тридцять літ тому масив Тополя починався з... експериментального будинку. Кожні літ його секції зводили на різних фундаментах, щоб вибрати найоптимальніший. Виходило, експеримент не власне чи висновки були помилкові, якщо ліхо наголошало уже тоді, коли тут виводили й заселилися три мікрорайони? Чи згодом чинився інший «експеримент», котрий і не виправдав себе?

Після московських Черемушків зовні Черемушки вгриб після дощу з'явилися чи не в усіх містах колишнього Союзу. Одноманітні і схожі, як близнята. Що й дало згодом Єльдару Рязанову «закурити» далабел інвестивний сюжет у його «Дроні долі». Діло те було хороше й потрібне, бо будувалося житло — як тут виступати проти? Але чи знаєте ви, що якщо в Москві квадратний метр такої житла обходився, прикладом, у 220 рублів, у Києві уже в 180, а у Дніпропетровську — лише в 140 рублів? Так поповіляли й розпоряджалися з Москви Держбуд ризом з Держпланом. І на сакраментальні запитання, чи враховували особливості кожної місцевості стосовно фундаментів, стосовно того, що у Дніпропетровську вони мають бути до-розкичними, ніж у тієї же Москві, відповіли одностайно: ні, не враховувалися. Міркували просто: якщо видимі «абсурди» будинків стандартні й шаблонні, то чому повинні відірватися невидимі, зариті в землю підмурки. Кому це не подобалося, то його проблеми — внишкур «резерв» здешевлення. Ось так замість ґрунтових фундаментів саме в багатьох регіонах Украй-

ни і віддали перевагу «подушкам», закладеним і втраченим методом... замулювання. Тобто методом навмисного ушляхення осідальних ґрунтів. Дніпропетровськ, подейкують у цьому був піонером. А чи буси перемається думкою, куди ж дівається вода, якою замулюються «подушки», коли маси лаври за нечувані досягнення? — питання теж, здається, прозоро риторичне.

Далі так: на інженерні комунікації інструкції суворо передбачають 15, і не більше, відсотків коштів, виділених на житлове будівництво. Контролюючі органи самісничого вершу і донизу стижали на цей пильно: належить — виконуй. Отож у разі потреби з дренажними чи водозливними системами і мережами не розженешся. Вислудили в ліміті! І мивидше рапорту про введення чергових мільйонів квадратних метрів, підтверджуючи «саженими кроки» і левіз «все для блага людини», бо ж он скільки радянських сімей роками чекають новосілля, втрачаючи вже терпіння і віру. Не думайте, що проіснує «заднім чином» винятково від злості на минуле. Але ж заважали, таки, як правило, достроково, до великих свят, зплінуючи очі на те, що саме інженерні комунікації — пересудим волозінням та дренажні — були ще не завершені. Це, мова, лив, дрібний, головне, що квартири готові і полаго за та волю. То якщо відомості, водопідні парово на 80 відсотків — уже, вважалося, добре. І ніхто навіть не замислювався, що 20 відсотків, які потім навряд чи й будуть наложувати, — це, може, кілька метрів не вказаного грубу, що зводило найвище здатність всієї водозливної системи. Шо для Тополя і було типовим явищем.

І коли тепер заходжується в усьому ганити мільйонколадан чим управління тепломреж, то залишається лише співчувати крайним, стріпчаникам. Саме ці два підрозділи комунальної служби і мали на Тополі найбільше клопотів та неприємностей з експлуатацією свого господарства, бо ж вони постійно мали тут справу з «нетривкими» ґрунтами. І чи знаєте ви, що втрати підпінної, гарячої та холодної води перевищують суму злічених і понині нормами, а ось куди ті втрачені воли діваються, ніяким інженерно-технічними проектами і вимогами не передбачено.

Ще шось гірше, як парадокс. Ажже ніщо, як відомо, в тому числі і вода, безсільно не зникає. Наперелді трагедії над Тополю пролилася сильний дощ — він, по суті, перетворив чашу критичної маси останнього краплею. І сталося невідворотно, спровоковане тривалим і злочинним небальством нас самих. Катастрофа виявилася збірністю і навіть неабиякою перетворення. Але це той героїзм, який ми за багаторічній зникли виявляли, наковини перед тим дурниці. Будуть, очевидно, незабаром названі й винуватці трагедії, і не будуть, поза всяку міру сумнівом, заручники усярешньої системи.

Ми досі потерпаємо від неї. І по-терпиматимемо доти, доки не збагнемо, що їй сумні «традиції» — моя камінь на шляху.

Не треба будувати до дат — треба будувати якісно. Не треба будувати заради того, щоб народ сланив владу за турботу, — треба будувати якісно. Не треба будувати заради Президента чи ще когось, як-так запитати вибоїни на асфальті та фарбувати паркані — треба ремонтувати вчасно і якісно. Маємо жити й діяти заради владу, а заради себе й закону. Не треба до наш слуга. І не більше.

Дніпропетровськ.

• Кіт

Почастували...
сальмонелою

18 осіб, серед яких троє дітей, потрапили до лікарні після святкування дня народження в селі Іванівка Великописаревського району Сумської області. Постраждалих частували стравами з вчорашнього їфкаваного м'яса. У двох хворих виявлено обидві сальмонелози. Як повідомляє прес-центр МОЗ, на місці працює бригада фахівців обласного управління охорони здоров'я та обласної санітації.

• Херсон

А двом не пощастило
особливо

30 пасажирів, з яких двоє дітей, було доставлено до лікарні після зіткнення автомобіля «Урал» з автобусом «ІПАЗ», який стояв на зупинці неподалік міста Гола Пристань. Двоє територіальних померли в лікарні, повідомляє «Інформація-Україна». Проводяться розслідування.

• Ялта

А банкноти пахнуть
солодко-солодко

Причиною збирання естонської селі Ялтинської міськради народних депутатів став лист міністра фінансів Криму. Згідно з посланням курортної столиці півострова запропоновано контролювати цифри місцевого бюджету, неспівставити навіть з мінімальними потребами нерпий Північного берега. Янчо торік їв 60 млн. гривень, що заробило місто, в республиканський бюджет автономії перерахували третину, то нині розпорядилися забрати 43 млн.

В ухваленому сесіоно-назначиваючому зверненні до керівників України і Криму головний акцент поставлено на необхідності під час прийняття міського бюджету керуватися Указом Президента «Про заходи в розвитку курортної зони Великої Ялти» і розпорядженням Кабінету, нотрі дають право залишити в бюджеті міста 100 відсотків зароблених тут грошей.

Отже, прийняття незабалансованого бюджету, що його диктує «апетит» Симферополь, призведе до зриву підготовки до зими. Болісно переживши недавній «мертвий сезон», Ялта наразі почала заробляти гроші. Та чи дадуть їй це зробити симферопольські чиновники? І чи виграють від цього відповідальники?

Сергій МАКАРЕНКО, журналіст

ПРОЦЕС ЗАГОТОВКИ ПРЕМ'ЄРІВ

Репліка тижня

То скількиж уже керівників уряду мали наша слава незалежна Україна? Маса була! Аж дичі! Фокін був! Аляжє. Кучма урядом керував! Керував. З'являлись нові Кабінети до нових керувань! Факт, віа. Марчук. Буа прем'єром! Буа. Тепер ось Лазаренко — аже буа. Чинальський список, прада! Хто його понавтив! Обирали, бо аже он у газеті і яротні нші кандидати називають — процес триває...

Хтось з керівників уряду, вчорашніх і нинішніх, комуністичний, крайній — не берусь судити. Знаю лише, що Василь Васильович Дурданич гордість нашої виконавчої влади. Він уміє боротися з усім, що нам заважає жити з отруйним грибом, повеними, з неспасатю зарплатам шахтарям, із злочин-

ністю і т. д. і т. п. І на всіх цих фронтах приблизно з однаковим успіхом. Одне слово — генерал. Якщо на нас, не дай Боже, звалиться яєсь чужина — можна бути спокійним: нас є Василь Васильович і він безпосередньо очолює комісію з античужини, проведе належну кількість нарад і дасть відповідні накази.

Нинішнього керівника уряду можна поспівчувати. За те, що державу наші окуповані до того, що і його висунула у першу ладу. А за одним рипом і нам поспівчувати, що лава загрозливих так коротка.

Ні, лєнітарів від департаментів із претензіями на наполеонову у нас виста-

час. Тільки от біда не розуміння ті лєнітарів, що й на маршюмо для них — несподобана нша. І нутрясь...

Є ще й просто циніки. Для них висока посада, бодай на короткий час, — можливість самозабачення. А ту Україну хай хч і курі загребуть. Зазарю чехам. У них є Вацлав Таша і Вацлав Клаус. І безцінний порядок кадрів. То й прем'єри у них призначаються успішно і ніхто, майже найвищий лійній, не має підстав називати їх антинародними. Власність розширилася до приватних рук також і максимумо справедливо. Процес був виключно прозорий. І запровадила та власність на зарплату і державу з прогресуючою ефективністю.

От би нашим вищим керівникам та затямити уроки вождя Вацлава. Але це вже

задєсть, майналовина. Наші верхи більше схилили до ретельних пошуків яєз та там пачка валади нину обігнали і то-ляко заважає спромогтися на успіх! І як ото воно в чєвіншіш, що і парламент як парламент, і Президент як Президент, і народ обм'їм-п'їм-ає довіра...

А історія не шкодувала лєнітарів, аби їм такі чотосі пущили на мавині...

Отж кадаровий процес триває! Як тільки прийдє новий Прем'єр, за рік, двох, троє, може зрозуміє, осягне, яка то земля й словами держави. Україна, аже складає її господарство — тут його і відстають. Хай тільки поєвється. Зє класність! Так-прем'єрів скоро аже державумо. Можє, їх на експорт бєдамо зготувати! Бо чим їє замиуємо світ?

Галина КВІТКА, журналіст

А з господарем — краще

БЕЗПЕРЕЧНО. До Нарада тижня

Керує місто шахтарське. Але не проблеми гірських збирили минулого тижня у євгелівній столиці представників органів влади, обласних державних підприємств, підприємств України, міжнародних організацій. Держкомбанк України спільно з Донецькою обласною мінеральною проєкти наряду-скажкар із питань реформування земельних та майнових відносин в АПК.

Проект приватизації землі та реорганізації КСП, ініціаторами якого виступили обласні підприємства, обласне управління сільськогосподарського господарства та проложається, обласне управління земельних ресурсів за консультативної підтримки Міжнародної фінансової корпорації та фінансової — британської урядової фонду «Нон-Хау», працює в області більше двох років. Реалізувати цей робіт досить-таки віацуні. 18 колективних сільськогосподарських підприємств перетворилися за цей час на Донецькій у 45 нових господарських товариств та 107 селянських (фермерських) господарств.

— Пакування майна та землі КСП, — зазначає керівник цього проєкту Мачей

Галамський, — створило умови для переходу України до третього етапу земельної реформи — реорганізації колективних сільськогосподарських підприємств для ринкових умов структури. Цей процес аже розпочався, але здійснюється повільно. Метою проєкту є його прискорення. Головні принципи нашої роботи — самостійність та незалежність членів КСП на час прийняття рішень про проведення реорганізації та створення нових підприємств і селянських (фермерських) господарств. Агровиробництвом, що реорганізується, не має з'являтися аже сама організаційно-права форма господарювання. Рекомендуються обрати будь-які з тих, що передбачені чинним законодавством.

На умову голови Донецької обласної адміністрації Віктора Януковича, казати зараз про істотні поліпшення у реорганізованих підприємствах поки що рано. Але всі вони своєчасно проявили повсюди кампанію, там зростає трудова дисципліна та й працює ефективно, що за іншійшої повсюдної економічної скрути — аже факт позитивний. Для Донецьких, де на кожного жителя припаде 0,32 гектара землі (вдвічі менше, ніж в середньому по Україні), зайняття земельною реформою, що веде до більш раціонального використання невикористовуваних, а віадає, до кращого забезпечення мешканців області сільськопродуктами, — справа коначе потрібна.

Презентація тижня

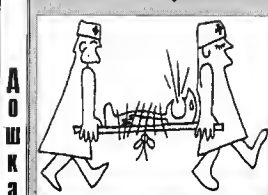
Володимир МАЛІШНІН, журналіст

Уся політика — на полицях

«Політика» — це не тільки «брудна справа». Це, насамперед, вплив — в державних рішеннях спонсорів, класів і еліт, добра і злого. Таке кредо Асоціації молодих українських політологів і політиків, президентом якої є Артур Білоус, він же автор нової книги. У ній молодий науковець вдало реалізував «кредо асоціації», досліджуючи розвиток політико-правових інститутів: партій, парламентів, урядів, судів, місцевого самоврядування, ЗМІ. По суті, книга «Політико-правові системи світу і України» — це навчальний посібник. Безумовно, він стане у нагоді і студентам, і викладачам суспільних дисциплін. Тут усе розкладено, так би мовити, по полицях. Є завдання і запитання, відповідей на які читач може бути впевнений: матеріал він засвоїв.

Саме завдяки добре систематизованому поданню матеріалу книга заслуговує на увагу тих, хто цікавиться політикою. Артур Білоус — доцент націоногосподарського університету «Києво-Могилянська академія», де пугат Кіридад — виявив себе у цій праці поміркованим, безпристрасним політиком і, врешті, педагогом.

Як нас лікують...

А О Ш К А П О Ш А Н

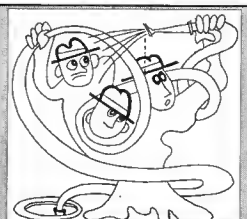
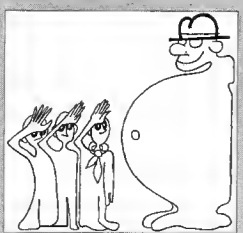
... Пам'ятаєте, у Володимирі Горбуліна була велика думка з приводу «жоробі Прем'єра і він і доповів аже Президенту... (яко не явилося на брифінг в адміністрації Президента України).

ВІД ЧЕРГОВОГО.

Почекуйте, що дізнає, поставивши Горбуліну Лазаренку, і знає, з не Прем'єра. І тут Л. Кучма нічого не залишалося робити, як виступити в ролі не аже верховного арбітра нації, а її головного ескалера країни і відіграти єдиноспасного бюджетним процесом П. Лазаренка спочатку на ліквідацію, а згодом у відставку. Виконавши обов'язки Прем'єр-міністра, який призначено В. Дурданіча, бач, Боже, йому здоров'я не тільки для проведення нарад.

Будь напоготові!

Готовитись № 1: Президент Л. Кучма готовий розглянути пропозиції про продовження повноважень депутатів ВР...
Готовитись № 2: ВР залюбовно готовитись № 1: раніше ходили чутки, що Президент готовий розглянути пропозиції ВР нині, як ніколи, перебуває у готовності № 3.
Готовитись № 3: ВР не готова до готовності № 1 та № 2, бо не суперечить Конституції України та готовності № 4.
Готовитись № 4: Час та готовність № 5 покаже.
Готовитись № 5: Але, народе, будь готовий!..

Як не пожежі — то наразі з реалізацією

Президент України Леонід Кучма: «Уряд у різних складах... був малоінформативним і займався в основному «таємними пожежами»...
ВІД ЧЕРГОВОГО.

Чому ж, країні представники уряду не аже осягли пожежі, а не з'явилися пожежі, борючись із посухою, рубали під корінь корупцію, а пожежі й мафію, але тепер... Тепер вони проводять потужніший напад, присвячуючи реалізації основних положень доповіді Президентів. Іскра, а не так нехай мене нахмар чужий Київський дохосиди аже ступити з редакційного стільця землетрус Дніпровської низовини...

На «червоному» будинок
пустили червоного півня.

Мабуть, вільний? — Чув, почалося поховання на вільному...
— Де? — Та на горішньому будинку ЦК Компартії України, що на Ползні! — А що, там був їхній шабаш? — Ні, просто комуністи заявили, що цей підвал — поховання на вільному...

Червокий до лонні Вілен КАЙДАШ. Мала, Володимир НАСВЬКОВИЧА.

СЕНСАЦІЯ ВКУ: «БЕОМ» ЧУЄ ТРИКУТНИК

Скандал!

12.06.1997 № 44/766-К
Першою віцепрем'єром
України В. В. Дурдинцю

На прохання уряду Латвійської Республіки уряд України листом № 21-926/93 від 21.04.92 дав згоду на переробку на українських заводах до 5 млн. тонн сирої нафти у рік, яку Латвійська Республіка закупав у нафтодобувних підприємствах Томей, Башкір, Ямало-Ненецького національного округу.

За дорученням уряду Латвійської Республіки латвійсько-українське спільне підприємство «Агротексервіс», яке зареєстроване в Латвії, уклало відомі угоди з Ачичанським, Кременчуцьким, Херсонським нафтопереробними заводами на переробку латвійської нафти на вигідних для заводів умовах. «Агротексервіс» закупив 2,6 млн. тонн сирої нафти з правом дострокової поставки зверх уряду, встановленої Міністерством Російської Федерації для України.

Однак латвійський нафтопереробний завод приховав 60 тисяч тонн сирої нафти, яку було поставлено йому у червні 1992 року для СП «Агротексервіс» (Рига), а також 17852 тонн нафтопродуктів.

У зв'язку з чим СП «Агротексервіс» виклиало Херсонському НПЗ позов № 3 від 16 грудня 1996 року, оскільки ним не було виконано умови договору № 824 від 13 травня 1992 року про поставку в Латвію нафтопродуктів

згідно з угодою між урядами України та Латвії (№ 21-926/93 від 21.04.92).

Виник арбітражний суд України 7 лютого цього року відомим СП «Агротексервіс» у позові по даній справі.

Латвійська сторона опротестувала рішення суду і на наше прохання Кабінет міністрів України доручив Міністерству урядових справ спільно з Міністерством фінансів і Національним банком України провести перевірку. А дорученням № 3162/97 від 17 березня 1997 року провести додаткову документальну перевірку.

У зв'язку з новими фактами, які виявились під час перевірки, Міністерство економіки Латвії і Посольство Латвійської Республіки в Україні за дорученням уряду Латвії звернулося до компетенцій органів України з проханням об'єктивно розслідувати і вирішити проблеми СП «Агротексервіс».

Однак відповіді до цього часу немає.

Враховуючи вищесказане, просимо вас посприяти у об'єктивному вирішенні даного питання щодо відшкодування збитків, нанесених латвійсько-українському СП «Агротексервіс».

Висловлюємо теперішнє невдоволення рішенням суду і вимоги змінити торгово-економічні відносини між нашими державами.

З повагою
віцепрем'єр Латвійської Республіки Ю. КАСТИНС.

Коментар редакції

Дивно та й гої. Аналог океанського Бермудського трикутника, де пропадають кораблі і літаки, існує і на суші — у степях Херсонщини. Але там пропадають підприємства з дзвонами. На відміну від бермудського загадків, відомі акції кидують у якіхось незрозумілих природних явищах і над роз'ясненням яких дослідники в котих не один десяток років, корейі херсонського дива лежать на доверки і їх шукають всього лише п'ять років. Чому так довго? Скоріше тому, що не бажають знати інформацію стосовно позову «Агротексервіс» до Херсонського НПЗ. Відповіді немає.

Посольство Латвійської Республіки в Україні за дорученням уряду своєї держави 4.12.96 направило лист до Вищою арбітражного суду України з проханням викласти інформацію стосовно позову «Агротексервіс» до Херсонського НПЗ.

Відповіді немає. Аналогічний лист і за всією адресою за дорученням уряду Латвії 4.06.97 направило Міністерство економіки прибалтійської держави. Відповіді, аргументів немає. Скаже, що у херсонському бермудському трикутнику пропадають не тільки підприємства, документи, які стосуються цієї справи.

Дізнавшись про зусилля до херсонського бермудського трикутника чия і тяганина з виплатою заборгованості на користь латвішів Нікопольським фе-

зарестровано в Адміністрації Президента за № 406/3953-01. Відповіді немає.

24.03.97 «Агротексервіс» направило до Вищою арбітражного суду України лист із викладом матеріалів додаткової перевірки і прем'єр-міністра. Лист зареєстровано в суді за № 553. Відповіді немає.

Посольство Латвійської Республіки в Україні за дорученням уряду своєї держави 4.12.96 направило лист до Вищою арбітражного суду України з проханням викласти інформацію стосовно позову «Агротексервіс» до Херсонського НПЗ.

Відповіді немає. Аналогічний лист і за всією адресою за дорученням уряду Латвії 4.06.97 направило Міністерство економіки прибалтійської держави. Відповіді, аргументів немає. Скаже, що у херсонському бермудському трикутнику пропадають не тільки підприємства, документи, які стосуються цієї справи.

Дізнавшись про зусилля до херсонського бермудського трикутника чия і тяганина з виплатою заборгованості на користь латвішів Нікопольським фе-

рославним заводом, тертя з Криворізьким металургійним комбінатом, а існуючі прибалтійці працювали згідно з міжурядовою угодою тоно, то викладаються досить сумні картини.

Латвійський Кабінет і цього приводу направила лист і прем'єр-міністра, і Президенту України. Ну і що? Як завжди — відповіді немає. Викладі якесь загальнодержавна гра у мовчанку. Остання нація, яка вважають латвішів, В.В.Дурдинець.

«Юноше, обдумывающему життє...»

А БИ довелося мені, як авторові цього поетичного рядка, давати комуся пораду про спосіб вибитися з люди і щоб при цьому залишилися поважною людиною, без чорних заборбод до нажитих благ, а простиха без флюкс «Полюфілолу» і свіжого. Така робота, чиясь полюб, чиясь і корисна, чиясь обрідом повернеться... До кого тут «Полюфілолу»? Так просто, це найкращий приклад. Чудовий препарат з трави, що покращує самопочуття і навіть настрій, вислувають у Житомирі, а розробили його, як з'ясувалося, фахівці Київської медичної школи медичної медицини — УАНМ. Про асоціацію до розповіді — не переказати! Але мене особисто найбільше вражало не те, що тут знахариство у найкращий розумний спосіб, азначують медичну науку і навики, а те, як у цю науку входить і який спосіб дають знання, приносять до факту. Такий досвід засадуємо на особливий увагу. Тож ми і розмовляємо з директором Київської медичної школи УАНМ, заслуженим лікарем України, кандидатом медичних наук Валерієм ПОКАЄВИЧЕМ.

метою дати майбутньому лікарів крім лікарської освіти методи народної і нетрадиційної медицини. Але грунтується навчальний процес на науковому дослідженні лікарів. Уже на першій спільній під час вступних іспитів ми прагнемо встановити: хто перед нами — випадкова людина чи той, хто справді хоче допомогти людям, люблячи їх, розуміючи їхні страждання. Для таких, позначених іскрою Божою, робимо багато. Причому, за відсутності коштів на науковий дослідження ми робимо. Сам я, до речі, під час свого навчання багато років тому працював на цілі. Досі з відчуженням до науки те триває загартування.

Цього року наш студент «проводить канікули» в Англії, США. Ті, хто вже має спеціальну кваліфікацію, а похована набору випускників наших медичних шкіл (при інституті їх два) знаходяться до приїзду для

глядаємо можливість змінити навчальні плани, щоб студенти могли використувати за бажанням не лише літні, а й зимові канікули. Така, у нитраті тут і держава, що не витрачає жодної копійки з бюджетних коштів, але при цьому отримує кваліфікованих, всебічно розвинених фахівців. І також певний приплив валюти. А який вік наших студентів?

— І в цьому ми оригінальні. Навчаються в нас як шістнадцятирічні, так і п'ятнадцятирічні. Хтось приходить із школи, хтось з дипломом філолога чи інженера в руках, відкривши у собі потяг до лікування. Ну по ж, на здоров'я! До речі, асиметричний підхід дає більше, як ж таки п'ять — шість років навчання вимагають чимало сил. Відмінники отримують 50 % скидки на вступні іспити. Ми 1200 осіб, тридцять талантів, безплатно «путьмо» на навчання нагороджують лише переможцям щорічних конкурсів «Найкраща медична сестра» медичної школи № 2. Проте п'ять років навчання в інституті дуже важко опанувати з лішком. У наших випускників немає проблем з працевлаштуванням, бо фахівці рідкі у нас, а значить, досвід інноваційних лікувальних ареналів.

— Чи користуються особливо прихильністю викладачі ті, хто здобув освіту в інституті талантів чи в інших? І хто загальні навчання студентів?

— Талант — не підкість, а здібності зазвичай потребують розвитку. Ми, звичайно, не маємо, створюємо для всіх оданові стартові

умови, а вже далі — як складеться. Тож домогтися успіху, є все — хороша навчальна база першої медичної школи, а також певні поверхові, оснащення всім необхідним корпус для теоретичних занять, гуртожиток для іногородніх (у нас отримують знання громадяни з 20 країн, переважно давнього зарубіжжя). У розподіленні пілтори тисячі студентів — лабораторії науково-дослідних інститутів. А спробувати до фахівців нетрадиційної медицини Міністерство охорони здоров'я, лікарі-практики, вчені, викладачі медвузів. Ім також з нами цікаво, бо немає набридливих навчальних програм, а значить, простір для творчості, експерименту. У цивілізованому світі, у тій самій Англії чи США, кожний третій громадянин звертається до фахівців нетрадиційної, так званої натуральної медицини. Гостро постало питання й у нас, тим часом, як в Україні здавна на сильній пелі напрям.

— Міністерство знань створено головний методичний і організаційно-практичний центр нетрадиційної і народної медицини — національний науковий центр по лікуванню на підписання документа, що дозволяє запровадити в нашій країні нову лікарську спеціальність — «Народна й нетрадиційна медицина». За дорученням Міністерства ми беремо участь у підготовці проекту закону «Про кардулу й нетрадиційну медицину». Все має бути підконтрольно і науково обгрунтовано.

Розмова з
Юлією СЛАВНОЮ

— Валерію Володимировичу, відомо, що в медичних інститутах поступити так само важко, як і беза зірочку діставати. Того, хто «дістав», вважають «єштинивцем». Але ваші студенти, які проходять курси, це поняття виняток по свій рахунок. На який підстав?

— У нас вуз особливий, таких і справді більше немає. Студентський державний лікар — це мінімум, що отримують випускники. А в підлітку, крім спеціальних з основних дисциплін, їм надають любезнею можливість черпати з надзвичайно цінного джерела народного лікарського досвіду. Студенти наші мають змогу розвинути зміни й навички, працюючи вдома і за кордоном. Спільно з нами, з фахівцями медицини, набувають унікальний професійний багаж, з яким повсюди потрібні й поціновувані.

— Сильно сказано, а коли простіше й конкретніше? — Інститут створюється з

ЕРПЕТУУМ-МОБІЛ

КОли я дізнався, що в директорському кірсіхтстві, а нині промислово-економічного коледжу, — він уже тринадцять років, якимсь ділом подумала: Невже прямо зі шкільної лави? А тепер Петрович авторитет, чинність обов'язково «закабінити» — чудовий авторитет, чинність обов'язково «закабінити» поглядом. Апенко, мовби інші, не перекладаючи розпочатої ще на попередній розмові, каже: «Торік не вистачить достатньої угодності. Гарний подорожник, чи не так?» Так. Як, утім, і те, що мене тут також чекав подорожник — знайомство з людиною, яких тепер майже не зустріша.

А яких професій тут навчають? 1962 рік — головними спеціальностями були: радіоапаробудування, обробка металів і

Відчуваєте поступальний рух? Анікеєв розповідає, що в «благодатні часи» підпорядкування профільним міністерствам, такі навчальні заклади жили — горя не знали. Коштів на будівництво, обладнання аудиторій, ізаучальних студентів, спортивних і технічних тренувальних залів було бери — не хочуч. За бажання, а точніше — без бажання щось розвивати і вдосконалювати, можна було у вас не дити роками і спочивати

Хотілося б уточнити, вже з власного спостереження, що все це — за бажання і вміння педагогів навчати. Якби тут цього не було, навряд чи зберігся доиниш конкурс — 8 чоловік на місце (з урахуванням найсерйознішого

— Але я вам ось що скажу, там, де керівництво крутиться, не зупиняється, шукає шляхи і при цьому саме по собі — приклад, там є користь. Ось нещодавно два мої заступники захистили дисертації, сам їх благословив. Ну погане інше життя, то що, скласти руки й чекати кияця? Даруйте! До розруки ведуть неграмотність, некомпетентність, тулість і дурість. Боротися з цим, скільки сил вистачить».

На знімках: В. П. Аниенков; в аудиторіях коледжу.
Фото Юрія МИЛОКОСТА.

Під золотою зіркою — через століття

фітохімічне виробництво і запрограмувати на перспективу виробництво лі-

карських засобів для ветеринарної медицини. Заходь сколирили перепро-
дівця, який продав їм препарат, і скла-
ли, скопсували труп. А ринковий кон-
трагент, який купив препарат, не ви-
чатували на кожному кроці. Прикла-
д, якого часу 200—300 відсотків на-
даний препарат, і мері на густоту чи-
стку виробника. І це не єдиний при-
клад, який показує, як важко забез-
печити продаж ліцензійних ліків і по-
ру на ринку препаратів — аналогі-
я з ринком ліків. І ми справу споді-
ваємося розв'язати, і ми будемо спів-
робітничати з великим досвідом і стратегі-
чним мисленням президент АТ «Галич-
ук» Роман Берик вважає, що найкращим
способом захисту ліцензійних ліків на
ринку є самостійно зціплювальні про-
грами розвитку.

Україна володіє потужним потенці-
алом для організації свого ринку, і
вважає Р. Берик. — Наші вчені здатні
синтезувати оригінальні лікарські ас-
пекти. Як приклад хочу навести стов-

на основі оригінального вітчизняного препарату тіотрипаліюму, розробленого Запорізьким медичним університетом і Державним науковим центром лікарських препаратів. Нині цей препарат в Україні. АТ «Гліффарм» разом із компанією «Барт» (Бельгія) розробляють для ін'єкцій і таблеток. Тіотрипаліюму постуловою запобігує споживання тютюну. Він застосовується при лікуванні астматичного гонітіту, холестеролемії, гіперліпідемії, а також при інших захворюваннях. В арсеналі наших спеціалістів-синтетиків — сотні вітчизняних свідоцств на отримання біопатентів на нові лікарські засоби. Зокрема, кождою їх до співпраці. Звертаючись до вітчизняних гуртових фармацевтичних фірм, які планують зайнятися власним виробництвом. Варто згадати до компаній, які займаються розробкою фірм. Схема їхнього зростання — розробити майже одразу: накопичивши у торгівлі капітал вкладають у виробництво. Українські виробники, об'єднуючись у асоціації, конкурують з зарубіжними фірмами. Штудіюємо ідею Держкомздравпрому щодо становлення Української асоціації фармацевтичної промисловості, якій належить розробити промислову фармачію, алічичних установ, шпіді школи, науково-дослідних установ тощо.

Оригінальні наші попити. Галичарми» почав реалізовувати дуже важкий проект — створення чотирьох інфузійних розчинів. Інфузійна терапія широко застосову-

гтися в світовій клінічній практиці, коли виникає потреба використання препаратів, які не мають в Україні розповсюджених розчинів. За кордоном можна знайти тільки соціальні інфузійні розчини, а у нас виготовляють їх в обмеженій кількості лише лікарні та лікарняні аптеки, технологічні підприємства. Це виробство «лікарничфарм» має намір запозичити з чужого. Разом із відомою міжнародною фірмою «Фрезенус» підприємство намір вступити в спеціально збудованому підприємстві закуповує у цієї фірми устаткування. Це виробство створено відповідати міжнародним стандартам. Введення в дію цих інфузійних розчинів планується вже цього року, потужність виробничої лінії становить 150 літрів стандартних флаконів на добу. Для досягнення цієї мети запровадження ринку створено дочірнє підприємство — науково-виробничу організацію фармацевтичну фірму «Меркус», який передати чотири аптеки, які належали до фірмових аптек усіх лікарських підприємств «лікарничфарм» відпускатиме із 15—20 відсотковою знижкою порівняно з іншими аптечними закладами. Аті «Гладири» планує створити мережу фармацевтичних заводів, які будуть обслуговувати населення в сільській обшарі поскупі і більш для громадян.

То несправа, що вітчизняна фармацевтика з неба не халас. Але запровадження цих зусиль потребує воєдино зведення всіх зусиль. Результат не бавиться.

Валентин ПИСАНСЬКА, «Голос України»

Приспирати на тлі НАТО

(Початок на 1-й стор.)

Охвілі стверджують, що в чому рад НАТО матиме серйозні орієнтири і фінансові проблеми. За підрахунками Пентагона, додаткові витрати на це сягнуть 35 мільярдів доларів, частку яких візьмуть на себе США, Європі, і держава, які будуть вступати в НАТО.

Спостережати докодають висновку, що, надавши перевагу у вступі до блоку саме цим трьом державам, НАТО викликає невдоволення в інших країнах Центральної і Східної Європи. Со іде парадом підлоги: не лише прагнення потрапити туди можна лише із застереженнями, поки не стане необхідності набуття гарантій безпеки. Не така вже і велика таємниця, що Польща, Угорщина і Чехія керуються насамперед економічними інтересами: ставши першими кандидатами на вступ до цього ексклюзивного клубу, вони не без підстав розраховують на нові щедри інвестиції.

Навіщо їм НАТО — зрозуміло. А от у чому проблема для країн офіційної Київської угоди, які як про турмане майбутнє, чимало західних експертів розглядають як цілком можливий варіант і взагалі, відносини України з НАТО, як і сказав колись відомий радянський гуморист, — надзвичайно цікаві. А наційшавці у контексті відносин Україна—Росія, Бельгійці України вважали своїм вірним, свої постіле завоювали нейтралітету. Проте цікаве спостереження зробив, наприклад, інститут демократії імені Пилипа Орлика: традиційно українська розмовка повторювала слова про позаблоковий статус своєї держави, мов гаїчине хазяїнство. І жоден політик не наважувався схвалюючи відгукнутися про НАТО,

особливо ж ті, які «народили» Декларацію про державний суверенітет України, де чітко обумовлювалося і позаблоковий статус держави (згодом це сталося). Але ж і в Декларації жодного слова про НАТО не було.

Це офіційно. Але ж і не таємниця, що в часе поглинення української політики користувалися цією обставиною, намагалися вийти з сфери впливу свого великого російського партнера, вказуючи, що в Україні немає нічого майбутнього, як стати членом західних політичних та військових структур.

Україна швидко підписала програму НАТО «Партнерство заради миру», а деякі перші особи держави, в тому числі і Президент, почали говорити, що не бачать нічого поганого в розширенні НАТО, додано, що жодна країна не повинна мати права викладати волю на цей процес. Правда, кожен подеколі суперечили самі собі, виступлюючи запереченнями тим, що в бездверній Україні, будучи, що в члені НАТО, на територіях яких реально може розміститися ядерна зброя і нові військові контингенти. А міністр закордонних справ Геннадій Гурбанов одного разу навіть прохочили про доцільність асоціативного статусу України в НАТО. Щоправда, секретар Ради національної безпеки та зовнішніх зв'язків Володимир Литвин у відповідь заперечив цю концепцію. Однак не минуло й місяця, як він наткнувся на те, що позаблоковий статус України може бути явищем тимчасовим.

А сьогодні українські урядовці відверто філірують за НАТО, ледве приховуючи своє бажання стати першими в наступному раунді розширення. Коли президенти Єльцин та Клінтон зустрілися у Гельсінкі, Геннадій Удовенко у Брюсселі вів плідні переговори з генеральним секретарем НАТО Хав'єром Соланой. Як стверджують російські джерела, в розмові за значимими диверсіями Удовенко заважав урядовцям НАТО, що Україна хотіла б стати членом альянсу.

Контакти між військовими керівництвом НАТО та українською стороною ще помітно похолодали. Майже в ті самі дні в Одеському порту кинула якорь ескадра середземноморського оперативного з'єднання НАТО, а до Києва відбули представники США у НАТО Роберт Хантер та інші вже колишній головнокомандувач об'єднанням сил НАТО в Європі генерал Джордж Джуовенні. Останній обговорив з міністром оборони України Олександром Кузьмюком питання уніфікації військових термінологій. Але ж саме цих заходів відкриття в Києві інформаційного центру НАТО, який асудом перетвориться на офіційне місце.

Українські урядовці відверто намагаються, що стратегічне рішення про приєднання до НАТО вже прийнято і що тепер це — питання та політичних обставин. Утім, цей час, схоже, ще не настає. Україна й досі залежить від Росії як постачальника енергоносіїв. І не бачать шляху прогресу в розвитку економіки, щоб стати більш захищеною від російського політичного тиску.

Але, незалежно на це, Росія відверто намагається таким поворотом подій, і підписання великомас-

штабного договору, крапку під країн урядовці кількох років ніяк не наважувалися поставити. Більш того, — чи не найімовірніше підтвердження того. Тепер, коли НАТО готується до розширення на схід, Росія усіма силами намагалася переконати Захід, що вона — держава, з якою слід рахуватися. Заради цього вона готова навіть забути свій розбрат з Україною. Але Єльцин, підписавши Договір про партнерство з НАТО, проігнорував акт з НАТО, відразу ж проголосував кулаком по столу, заявивши, що Росія виступає за договір з альянсом, якщо жні одна з постардавших республік почне домагатися вступу в блок. Цікоміше, чому він мав на увазі: країни Балтії і Україну. Чи це свідчення того, що в Європі намагаються вималювати «нові кордони»?

І хоч, як сказав Президент Кучма під час останньої зустрічі лідерів СНД, він побоюється «Гельсінкі», важемо сказати, чи справді Росія взяла «новий курс». Доля України зрештою багато в чому залежатиме від того, як з яким континентом Європи намагається з'єднати Європу, чи ідеа відкритості Європи.

Від цього, очевидно, залежатиме новий поворот у відносинах Україна — НАТО.

А тим часом уже найближчим дніми в Мадриді буде підписано Хартию про особливе партнерство України з НАТО. Який зміст цього документу, маємо нагадати, з'ясувати журналісти притомного усього терміну підготовки його до підписання (до речі, текст Основного акту про особливе партнерство між Росією і НАТО до підписання в Парижі було опубліковано в московських газетах). Залишається лише сподіватися, що наш Президент не підлине нічого такого, що суперечило б інтересам України.

Отак!

Про всяк випадок...

Бельгійський принц Астрід, яка подала свій попередній скандинавський військовий кар'єри, надала чималий підмошник медичної служби Королівських збройних сил Бельгії.

Астрід перша жінка з Бельгійської династії Кобург-Гота, що проходила повну підготовку до можливого сходження на престол. Уважала три роки тому поїздку до конституції скасувала закон, згідно з яким престол успадковували тільки по чоловічій лінії. У ній мавилого роком принцеса склала присягу сенатору в правлі і присутія нині на засіданнях верхньої палати. Правді, офіційно статистика престолу є в 37-річній старій брат Філіпп. Але стаття може бути-що. У цих справах королівська сім'я дуже переживає. До цього ж слідкомий принц поки що навіть не знайшов свою принцесу, — повідомляє ІТАР-ТАКС.

Наталія ФІЛІПЧУК, «Голос України»

Першу скрипку не замінити ніхто. Навіть диригент

Море і люди залишилися без Кусто

РІК 1942-й. Франція захоплена німцями. Бракують харчі, паливо, одягу, худоби і озброєння. Неможливо знайти апарати, щоб робити підводні знімки...

Жак Ів Кусто, знаменитий капітан «Каліпсо», народився 1910 року. Із самого дитинства його захоплює чарівний світ кінця не простого життя нового життя. Але є ще одне: на велика любов — море. Завалює, поєднати для такі різні «стехімі» майже неможливо. Але тільки як для Кусто. 1942 року разом з Емільєм Каньяном він виїжджають... акавалат. І в годині відпочинку морський офіцер Жак Ів Кусто пише листи своїм капітанам. «Світ твій майбутній капітан «Каліпсо» видав тиражем чотири мільйони примірників. Його кіноверсія улюбленою Золотої гілки фестивалю в Кіннах та

Оскара. Завдяки його роботам, вперше побачили світ морських глибин. Він мало чим нагадував фантазію Жуль Верна, але був такій самий інтригуючий і привабливий. 1947 року капітан Кусто вирішив закінчити державний вивід і цільовою присвятити себе роботі в океанографічному музеї Монако. Із часом він очолює цей музей і був неодмінним членом Капітанського бюро, його директором протягом тридцяти років.

Завдяки природженому винному веселю справу, за кілька років Жак Ів Кусто створив ім-

перію підводного кіно, масштаби якої можна порівняти з тим, що мігся бачити світові глядачі. Для цього він створив «Каліпсо» постійно транслюючи у всьому світі, також і в Україні. А в Сполучених Штатах Жак Ів Кусто і НАТО до підписання в Парижі було опубліковано в московських газетах. Залишається лише сподіватися, що наш Президент не підлине нічого такого, що суперечило б інтересам України.

Франція, він війшов з рали при Президенті Франції. І ось минулої тижня найзнаменитішого у світі француза не стало. Йому було 70 років. Останні роки свого життя Кусто провів не на морі, а в лікарні. Капітан Кусто, він, міг би прожити ще довше, але закладом переживав усім, що відбувається в цьому світі. Особливо його було — знаменитий корабель «Кусто», що кілька останніх років разом зі своїм капітаном стояв на приколі, який загрожував в часом смерті не було. Бо йнін, коли Жак Кусто не стало, прийнято рішення зробити його музею, значно ж, на «Каліпсо». Справа вченого і мандрівника, що перебував на себе його дружина на Вою. Проте, оразу відзначила, що, мабуть, не зможе продовжити фінансування дослідних експедицій.

«Ніхто з нас його не замінить», — сказала його Кусто журналістам. — Я можу бути лише диригентом його оркестру. За матеріалами зарубіжної преси.

Водолази бачили, але поки що не знайшли

Оскільки на найбільших плавателів братського розуму не було виявлено, можна припустити, що тутма-там, факти появи яких біля земних поверхонь доводилося часом живити поза Сонячною системою. А якщо можуть залатати до нас у таку далечину, то розшукувати земляна-

ми космічний розум — це супер щось!

Виявляється, їх розумників, тварин, навіть «вісочних розумників». Так, неспівпадіння лінійного об'єкта упав у море неподалий Яноній, поставивши у безвихідь місцеві рятувальні служби: справа в тому, що в районі падіння не було жодного діючого підводного човна чи військового, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Інцидент зафіксовано двома водолазами, які працювали в Японському морі на відстані півтора кіломет-

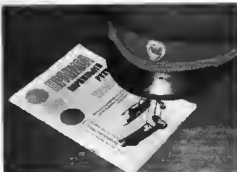
ри від порту Касуми в префектурі Хіого. За їхніми свідченнями, залатковий об'єкт, залаштований сілді білого диму, приблизно двадцять хвилин летів у небі і потім упав у воду. При цьому чуло багато шуму звук вилу. Однак внаслідок зору ініціативної камери і вертолету нічого не виявили. На поверхні води було знайдено лише кілька миста, проте, як стверджують експерти, вона не відповідала типам пального чи мастила, що застосовується в авіації.

Сенсація

Леонід БРОВЧЕНКО, Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото), «Голос України»

ТУПОЛЄВА, 17. Хто не знає цієї адреси?..

З голубого джерельця бере свій початок повнокровна річка. Широкий потік головних учасників дорожнього руху нашої столиці — водіїв, формується нині із 77 джерел. Саме стільки навчальних закладів Києва різних форм власності готують водіїв. І всі вони проходять через сито МРЕВ-2, — міжрайонного реєстраційно-екзаменаційного відділу державтоінспекції столиці. А тут, на Туполєва, 17, уже як на екзамени: хтось долає обидва бар'єри — теоретичний і практичний, а хтось...

У пікові періоди, як нині, через МРЕВ-2 ішовля прохолодить до 500 чоловік. Як признався начальник МРЕВ-2, підполковник міліції Сергій Левченко, офіцери підрозділу (а їх всього 15) не бачать навіть, як льє минає. Завантаженість надпотужна. Ім можна лише поспівувати. Бо окрім основної роботи у офіцерів ще є чергування, планові перевірки навчальних закладів тощо. І всюдн треба встигати. На завтра роботу не відкладаєш, бо у підсумку йдеться про безпеку на дорогах, про найпінніше на землі — людське життя.

НАПЕЧАТАНО

ЯК ПРИХОДИТЬ у науку? Як здобувають статус фахівця вищої кваліфікації? Широкий загал уявляє це досить приблизно: десь проводиться дисертаційні дослідження, тематика яких мало кому відома, десь там науковці стикали за невідомо яким принципом вишукують собі талановитих учнів, які згодом також стають відомими вченими й завоюють власних учнів, десь на засіданнях учених рад захищають дисертації, а потім державна установа їх застрашувала для науковців неюфіт названо ВАК переїздить на роботу і вадас (чи не вадас) диплом кандидатів чи докторів наук. Цим і обмежуються наш знання про атестаційний процес. Чи то нормально? Але ніяк. У ризик час намагалися змінити ситуацію. Проте спроби ці не йшли далі осягоше про день захисту дисертації та розглядаючи автореферату, а цього мило для достатньої гласності.

Тим часом «прозорість» захисту прямо пов'язана з рівнем кваліфікаційних досліджень. Йдеться про те, щоб процес «посвячення в науковці» перетворити на справжній кваліфікаційний екзамен, на публічну акцію інформування громадськості про значущі пошуки в науці, про повнення й розвиток наукових шкіл, зрештою, про можливість кожного фахівця вчасно долатися про нове дослідження в своїй галузі.

Адже кому, крім кількох опонентів, відомий зміст дисертації? Чи здален науковий новобранець до пільної діяльності в майбутньому? Бо ж не секрет, що для багатьох кандидатів наук їхні перадавання публікації не вийшлися остаточно, а в деяких не вийшло жити, то принаймні на довгі роки.

Абсолютна «прозорість» захисту, його відкритість від початку до кінця, мають служити заохоченням справжніх талантів або ж перепроною для несподіваних здобувачів і тих наставників, які продукують академічний брак. З державної точки зору, мета такого, щоб за неї поборювалися без огляду на числі амбіцій і приватні інтереси. Не випадково будь-яка спроба ВАК України посилити вимогливості до дисертацій, виробити чіткий механізм оцінки зустріне неабиякий опір певних інституцій та відношених осіб. Тут не бракує гнівних філіпик на адресу «чиновників ВАКу» і навіть міркувань про те, чи має право Вища атестаційна комісія скасовувати рішення окремих вчених ступенів. Навіть закликають усю справу атестації передати в руки спеціалізованих рад бже жодного громадського, як державного чи місцевого. Думка цілком, але відшлюнці й, можна знаходити такі армію псевдочленів, порівняно з якою радянське масове виробництво кандидатів в докторів наук здається дитячою інформатикою.

Таке враження, що деякі побороники «розкритичанення» атестаційної справи швидко побавили почуття гумору. Експертні ради ВАК можуть перетворитися на дискусійні ради певних дисертацій, в яких прегнення автора до наукового ступеня співмірне хіба що з прегненням Остапа Бендера до статусу громеистера. Якщо пускати це на самохід, то через декількох років слід очікувати справжньої інтелектуальної катастрофи. Адже в науці, де один фахівець готує іншого, навіть поодинокі браки небезпечні. Невдалий екзамен не означає, що кандидат не здатний до децентралізації. Тим паче, що вже сьогодні є спроби саморобного атестування докторів під егідою підроблених академії з нібито міжнародним статусом. Це не раз показує, як погано інформована громадськість про справи науки. Саме тому Головна рада ВАК на своєму засіданні в лютому цього року наголосила на необхідності ризикованішого відкритості до дисертантів і спеціалізованих рад.

Як збираться ВАК України вирішити проблему? Шляхом забезпечення повної гласності, так би мовити, первісної експертизи, тобто оцін-

ки дисертації в тій установі, де вона отримувалася. Йдеться також про підвищення відповідальності за об'єктивність і фаховість вшукую провідної організації. Мета — проперспективувати широке інформування не лише про явні «проколи» котрісь спеціалізованої ради чи певного опонента, а й про тематичне дослідження, про справжній уявний досягнення, про ілюзії, які фахова грамотність і науковий досвід певної школи, зрештою, про тих, чий дослідження є значним кроком у науці. Ми хочемо, щоб ця інформація була скарибіцією всього кращого, що утверджується в нашій атестаційній системі.

ВАК уже має значний матеріал про те, як готувати справжніх учених і вести їх до високого професійного статусу. У нас тисячі висококваліфікованих науковців, проте ще є об'єктивні опоненти, які своє задоволення вносять не у всебічну аналіз дисертації, порівняння їх результатів з уже відомими досягненнями, а у всебічному викладанні дисертанта. З яких мотивів це робиться? Підтримати дисертанта? Але ж це можна з успіхом робити до захисту. З небажання сказати гірку правду? Але якщо ти не гаєш цього зробити, то не маєш морального права братися за оцінку роботи. Тут ми наражаємося на звинувачення в повторюванні застережених істин, проте печальна дійсність дозволяє відчувати, що це не маємо конкретна ніхто держави. І тільки так до цього можна ставитися.

ВАК України уважно вивчає кожне свідчення опонентів про те, кому і чому не вдалося захистити дисертацію. Проте окребнича інформація — не найкращий спосіб для з'ясування об'єктивної картини. Тому ми вимагаємо від опонентів певних критичних тез, а від дисертантів — позитивних сторони наукової роботи, звичайно ж, необхідно на жаль, для легкого це алфа й омега ренування. Навели кілька найважливіших критичних тез, а від дисертантів жодної ради професор Полтавського технічного університету Р. Савенко при опонуванні докторської дисертації О. Юрка (Інститут гірничої науки НАН України), дав, віддавши йому Лавського (Інститут Кієвського НДІ геології і передавання крові Я. Вигорська — при опонуванні докторської дисертації Л. Писової (філія Кієвського НДІ гірничої науки і передавання крові), заступаючи кафедру Національного аграрного університету В. Онуфрієв — при опонуванні докторської дисертації І. Кириченка (Інститут експериментальної і клінічної медицини Української академії аг-

рарних наук), професор Київської медеакадемії післядипломної освіти Т. Бужевська — при опонуванні докторської дисертації В. Армишук (Інститут розведення тварин та генетики Української академії аграрних наук), професор Міжнародного Соломонового Університету Т. Цепляк — при опонуванні докторської дисертації Ш. Гулака (Київський університет імені Тараса Шевченка). А ось тільки унікальний випадок. При захисті докторської дисертації В. Бурським в Інститут прикладних проблем математики і механіки НАН України всі три офіційні опоненти не зробили жодного зауваження. Майстрам одночасного схвалення виявилися професор Чернівецького державного педагогічного інституту Я. Ройтберг, доктор фізико-математичних наук з Інституту математики НАН України В. Михайленко та доктор фізико-математичних наук з Інституту проблем сучасного інтелекту Мінска та НАН України В. Шелешов. На самі похвалі здобувачеві спромігся й доктор фізико-математичних наук Л. Нижник, який підписав відгук провідної організації — Інституту математики НАН України — на докторську дисертацію О. Левина (Київський університет імені Тараса Шевченка). Подібних прикладів безліч.

ВАК України несподівано дізнався про наявність у цій ситуації деяких спеціалізованих рад і особливо їх керівників. Адже вони мають повне право повертати неясні відгуки авторам. Проте цього практично ніхто не робить. Подекому вчені ради ніяк не реагують на випадки, коли здобувачі не дають посутних відповідей на істотну критику, обмежуючись фразами на зразок «годує з усіма зауваженнями». Так було, наприклад, при захисті докторської дисертації О. Петренка в Інституті монокристалів НАН України. А де ж наукова дискусія? Досить часто такі ж захисту дискусії взагалі не відбуваються.

Корозія професійної відкритості торкнулася не тільки певних осіб. Не завжди припинюють оцінювати дисертації також наукові установи, організації й підприємства, котрі виступають як провідні організації при захисті. Так, акціонерне товариство «Науковий інститут комплексного машинобудування» (м. Суми), розглядаючи докторську дисертацію Л. Седініна, не зробило жодного зауваження щодо наукової вартості дослідження. Це обурює для колегі вельможею послугою. Після критичної зауваження спеціалізованої ради (Національний технічний університет

України «КПІ»), здобувач змушений був узагальнити дисертацію з розгляду.

Віднині й надалі ВАК України не залишатиме без реагування й публічного обговорення жодного факту небажальності чи непрофесіоналізму. Саме цьому слугуватимуть запропоновані перелічені заходи видання «Бюлетеню Вищої атестаційної комісії України», що містиме матеріали президії ВАК України, всі нові нормативні матеріали, аналітичні огляди тематики досліджень у певних галузях науки. В бюлетені будуть оголошення про всі наступні захисти на здобуття докторського ступеня. Оприлюднення таких оголошень починається з третього числа бюлетеня, а з 1 вересня й р. захист докторських праць дозволяється не раніше ніж через місяць після публікації.

Поліпшення інформованості наукового загалу країни буде слугувати також оприлюднення в газеті «Освіта України» списків осіб, яких призначено докторських ступінь. Вирішено друкувати списки саме в газеті, а не бюлетені, аби пришвидшити інформування вчених.

Крім цього, ВАК запровадить ряд організаційних змін. Відтепер до складу докторської спеціалізованої вченої ради мають виходити лише дисертанти докторських наук з кожної спеціальності, причому чотири з них повинні обов'язково бути на захисті дисертації. Всі присутні на захисті члени ради — фахівці зі спеціальності дисертанта, обов'язково мають бути з конкретного оцінювача роботи. Ухвалення від виступу когось з них тягне за собою визнання захисту не дійсним.

Істотно змінені вимоги до опублікування праць за темою дисертації. Друкувати їх, звичайно, можна будь-де, але враховуються в процесі атестації будуть лише ті, що опубліковані в наукових фахових виданнях, а не в інших жодних. ВАК України. Певні зміни щодо відкритості атестаційного процесу, зокрема його експертної статі, найбільш часом буде широко запроваджено і в ВАК України. Надалі експертна рада, що складається до негативного висновку щодо конкретної дисертації, зобов'язана буде запрошувати на свої засідання здобувача, голову спеціалізованої вченої ради, де відбувся захист, офіційних опонентів, представників провідної організації та інших учасників атестаційного процесу.

Нині в Україні шорку займається близько 200 кандидатів наук і понад 500 докторів наук, — значно менше, ніж раніше. За минулі й п'ять років зроблено чимало для того, щоб згодити справжній потреби держави у фахових кадрах й підготувати їх. Розроблено новий перелік наукових спеціальностей, наближений до міжнародних стандартів, запроваджено групи спеціальностей, з яких раніше в Україні вивчали не тільки дисертанти («математика», «фізика», «державне управління», «фізичне виховання і спорт» та ін.). Визначені заходи проти «перевищувати» науковців і ліквідувати «лишній» фахівець. Це не означає, що фахівець, який не хотів та чимало інших праць, згодом по кілька докторів наук. Ясна річ, не ВАК планує й фінансує що підготує. Ми відповіли за державу контролю експертів підготує наукових кадрів. Цим діються і наші турботи. Крам якийсь час терпіння дефіцит певних кадрів, ніж мати їх усталості — але нездатних генерувати нові ініціативи і ідеї.

В роки Великого французького революції один прокурор послав на гільйотину геяльнотного Лауазьє, заявивши: «Республіці не потрібні вчені». Україні ж потрібні вчені. Не тільки вчені, а й широке мислення. І це так просто зрозуміти.

